

ముందుమాట

హాదేముల్లి టంప ప్రదేశాలను ఎంతో సందర్శకులు సందర్శించి ప్రకృతి అందాలు ఆస్వాదిస్తున్నారు. ఈ ప్రదేశాలు సందర్శకులకు ఆనందం, ఆలోచన కలిగిస్తాయి. వివిధ రకాల పక్షి జాతులతో పాటు రక్షకుల కీటకాలైన కొన్ని ప్రభుత్వం చేస్తాయి. అయితే ఈ రక్షకుల కీటకాలు తెలుసుకోవాలనే శిక్షణ సందర్శకులతో కలుపుకొని పురుగుల ఉండటం ప్రకృతి. ఇక్కడ కనిపించే రక్షకులను గుర్తించడానికి, వాటి విశేషాలను తెలుసుకోవడానికి ఇక్కడ కోసం ఈ ప్రకృతి ఉయ్యెరుచేయడం జరిగింది. సందర్శకులతో కలుపుకొని పురుగుల ఆనందం, ఆలోచనతోపాటు విశిష్టతతో ఈ అన్ని ప్రకృతి అందచేస్తుంది, అదేలా కొంత రక్షకుల పక్షులను కలిగిస్తుంది ఆశీర్వాదము. అదే విధంగా క్రింద ప్లాను సిద్ధం చేయింక, విశిష్టతను రెండురకాల, సందేశాల నిర్వహణతో అందరూ ఉండని అనిపిస్తోంది.

జె.ఎస్.ఎస్, మర్రి బి.ఎస్.ఎస్,
అసలే సందర్శనాధికారి,
కొనెమల్లి.

2

1

ఇండియన్ పీ ఫౌల్ (నెమలి)

మగ నెమలి పై తోకకున్న పిండుములు ఒక మీటరు నుంచి మీటరున్నర వరకు పొడవుండి, అద్భుతమైన అందం కలిగి ఉంటాయి. అడ నెమలి, మగ నెమలి కంటే చిన్నగా ఉంటుంది. అడ నెమలికి ఫించము ఉండదు.

- ఆవాసము** : పొదలతో కూడిన అడవిలో నివశిస్తుంది. సేద్యపు భూముల్లో కూడా కనిపిస్తుంటుంది.
- ఆహారం** : పప్పు ధాన్యాలు, మొక్కల రెమ్మలు, మొలకలు, బిల్లులు, పాములు
- గూడు (నివాసము)** : జనవరి నుంచి అక్టోబర్ మధ్యకాలంలో నేలమీద పుల్లలు, ఆకుల వరుసలతో గూడు పెట్టుకుంటుంది.
- గుడ్లు** : 3 నుంచి 5 వరకు పాలిపోయిన లేత గోధుమ రంగులో, నిగనిగలాడే గుడ్లను పెడుతుంది.

2

3

రెడ్ జంగిల్ ఫౌల్ (ఎర్ర అడవి కోడి)

నాటుకోడి వలె, మగపక్షులు పెద్దవిగా ఎర్రని జుత్తుతో మరియు పొడవైన తోక కలిగి ఉంటాయి. అడపక్షి బూడిద రంగులో తలపై జుత్తు లేకుండా నాటు కోడి పెట్ట వలె ఉండును.

- ఆవాసము** : ఆకురాల్చు మరియు హరిత అరణ్యములలో గల పొదలలో ఎక్కువగా ఉంటాయి.
- ఆహారం** : పండ్లు, గింజలు, కీటకాలు మరియు బిల్లులను తింటుంది.
- గూడు (నివాసము)** : మార్చి నుండి మే నెలల్లో దట్టమైన పొదల్లో ఎండి ఆకులలో గూడు ఏర్పరచుకుంటుంది.
- గుడ్లు** : 5 నుంచి 6 గుడ్లను పెడుతుంది. కోడిగ్రుద్దు వలె లేత గోధుమరంగులో ఉంటాయి.

4

5

ఇండియన్ రోలర్ (పాలపిట్ట)

ఇది ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర పక్షి, అడ, మగ పక్షులు ఒకే మాదిరిగా ఉంటాయి. వీటి శరీరంపై భాగాలు నీలిరంగులో ఉంటాయి. ముక్కు నల్లగా, తల పెద్దగా, చాతీ, శరీరం కింది భాగాలు పాలిపోయిన నీలిరంగులో ఉంటాయి.

- ఆవాసము** : గ్రామీణ ప్రాంతాల్లోని బహిరంగ పంటపొలాల్లో, చెట్ల పలచగా ఉన్న ప్రాంతాల్లో ఇవి కనపడుతుంటాయి. సాధారణంగా టెలిగ్రాఫ్ పైర్రపై, చెట్లపై భాగాలలో కనిపిస్తుంటాయి.
- ఆహారం** : ప్రధానంగా పురుగులను తింటాయి. హానికరమైన పురుగులను ఈ పక్షులు నియంత్రిస్తాయి. వ్యవసాయానికి ఇవి మేలు చేస్తాయి.
- గూడు (నివాసము)** : మార్చి-జూలై నెలల మధ్యకాలంలో సహజమైన చెట్లు తొర్రలో రంధ్రం చేసుకొని జీవిస్తాయి.
- గుడ్లు** : తెలుపు రంగులో నిగనిగలాడి గుడ్లను 4 నుంచి 5 వరకు పెడుతుంది.

6

7

రోజ్-రింగ్డ్ పారకీత్ (చిలుక)

చిన్న కాకి పరిమాణంలో ఉంటుంది. లేత ఆకుపచ్చ రంగులో ఉంటుంది. మగపక్షికి మెడ మెనుక గులాబీరంగు పట్టి ఉంటుంది. అదే దానిని నామకరణానికి కారణం.

- ఆవాసము** : చెట్లు ఉన్న ప్రాంతాలు, పండ్లతోటలు, పంటపొలాల్లో ఏడిది పొడవునా కనిపిస్తుంటాయి. ఇళ్ళ పెరటితోటల్లో కూడా కనిపిస్తుంటుంది. ఈ చిలుకని పంజరంలో పెట్టి ఇళ్ళల్లో పెంచుకుంటూ ఉంటారు.
- ఆహారం** : పండ్లు, అత్తిపండ్లు మొదలైనవి.
- గూడు (నివాసము)** : చెట్లు కాండాలకు సహజంగా ఏర్పడి ఉన్న తొర్రల్లో రంధ్రాలు చేసుకొని గూడుగా వాడుకుంటుంది. పొడుపదిన భవనాల గోడల్లో కూడా రంధ్రాలు చేసుకుంటుంది.
- గుడ్లు** : 4 నుండి 6 వరకు తెలుపురంగులో ఉండే గుడ్లు పెడుతుంది.

8

9

ఎమరాల్డ్ డోవ్ (అండి బెల్ల గువ్వ)

గోరింక పరిమాణంలో గోధుమ రంగుతో కూడిన గులాబీ రంగులో మరియు తెల్లని నుదురు, కనురెమ్మలు కలిగి ఉంటుంది.

- ఆవాసము** : ఆకులు రాల్చు మరియు సతత హరిత అరణ్యాలలో, వెదురు, పొదలలో ఉంటుంది.
- ఆహారం** : విత్తనాలు, ధ్యానపు గింజలు తింటుంది.
- గూడు (నివాసము)** : జనవరి, మే నెలల్లో చిన్న చెట్లు మరియు వెదురు పొదలలో పుల్లలతో గూడు కట్టుకొంటుంది.
- గుడ్లు** : లేత పసుపు రంగులో 2 గుడ్లు పెడుతుంది.

10

11

బ్లాక్ హెడెడ్ ఒరియెల్ (పంగ పండు)

గోరింక పరిమాణంలో మెరిసే మేలిమి బంగారపు ఛాయలో తల, మెడ, చాతీ మరియు తోక మధ్యభాగము నల్ల రంగు కలిగి ముక్కు లేత గులాబీ రంగులో సూదిగా ఉండును.

- ఆవాసము** : పంట పొలాల్లోను మరియు మైదానములలో ఉండును.
- ఆహారం** : పండ్లు, విత్తనాలు, కీటకాలు మరియు పువ్వులలో గల తేనెను ఆహారంగా తీసుకుంటుంది.
- గూడు (నివాసము)** : ఏప్రియల్ నుండి జూలై నెలలలో చెట్ల కొమ్మలపై వేలాడే గూడును గడ్డితో మరియు ఆకులతో చక్కగా అల్లబడి ఏర్పాటు చేసుకుంటాయి.
- గుడ్లు** : 2 చిన్న గుడ్లు గులాబీ రంగులో పెడుతుంది.

12

13

యురేషియన్ గోల్డెన్ ఒరియెల్ (పంగపండు)

శరీరం బంగారం పసుపు రంగులో ఉంటుంది. కంటిపై నల్లటి గీత ఉంటుంది. రెక్కలు, తోకపై నలుపు రంగు ఉంటుంది. అడపక్షి కొంచెం వెలసిపోయినట్లుగా, ఆకుపచ్చగా ఉంటుంది.

- ఆవాసము** : ఈ పక్షి చెట్లపై నివశిస్తుంది. చెట్లన్న ప్రదేశాలు, తోటలు, పండ్లతోటలు, ఉధ్యానవనాలు మొదలైనచోట్ల ఎక్కువగా కనపడుతుంది.
- ఆహారం** : పురుగులు, పండ్లు మొదలైనవి.
- గూడు (నివాసము)** : గిన్నె ఆకారంలో గూడు పెట్టుకుంటుంది.
- గుడ్లు** : నలుపు లేదా గోధుమ రంగు మచ్చలతో ఉండే గుడ్లను 2 నుంచి 3 వరకు పెడుతుంది.

14

15

ఓరియంటల్ మాగ్ పై రాబిన్ (పెద్దనాలంబి, సారెలగాడు)

మగ పక్షి శరీరం పైభాగాలు, నలుపుగాను, కిందివైపు భాగాలు తెలుపురంగులోను ఉంటాయి. ఆడపక్షి శరీర పైభాగాలు బూడిదరంగు లేదా గోధుమరంగులోను, కిందవైపు భాగాలు తెలుపురంగులోనూ ఉంటాయి.

ఆవాసము : పొదలు, తోటలు మొదలైన చోట్ల పక్షులు ఒంటరిగా కాని, జంటలుగా కాని కన్పిస్తుంటాయి.

ఆహారం : ప్రధానంగా పురుగులు.

గూడు (నివాసము) : పాత గోడలు, చెట్లు కాండాలకు రంధ్రాలు చేసి గూడు తయారు చేసుకుంటుంది.

గుడ్లు : ఈ పక్షి గుడ్లు పాలిపోయిన నీలి ఆకుపచ్చ రంగులో ఉంటాయి. పెద్ద మచ్చలు కనపడతాయి. 3 నుంచి 5 వరకు గుడ్లు పెడుతుంది.

16

17

ఇండియన్ వైడ్ హార్నబిల్

గద్ద పరిమాణంలో, దృఢమైన వంపుతిరిగిన నూది ముక్కు గలిగి, వీపు భాగములు నలుపు రంగులో, ఉదర భాగము తెలుపు రంగులో మరియు పొడవైన తోక కలిగి ఉంటుంది.

ఆవాసము : గడ్డి మైదానాలు మరియు పొలాల్లోను ఉంటుంది.

ఆహారం : పండ్లు మరియు బిల్లులు, చుంచులు, ఇతర పక్షులు పిల్లలను, చేపలను తింటుంది.

గూడు (నివాసము) : మార్చి నుండి జూన్ వరకు చెట్లు తొర్రలలో గూడు ఏర్పరుచుకుంటుంది.

గుడ్లు : 2 నుండి 4 వరకు తెలుపు మరియు లేత గోధుమ రంగులో గుడ్లు పెడుతుంది.

18

19

లార్డ్ వైడ్ వాగ్ టెయిల్ (సకల సారెలగాడు)

ఇది అతి పెద్ద వాగ్ టెయిల్. దీని ఈకలు నలుపు, తెలుపు రంగుల్లో ఉంటాయి. కనబొమ్మలు తెలుపు రంగులో ఉంటాయి. ఆడపక్షి లేత గోధుమ రంగులో ఉంటుంది.

ఆవాసము : వాగులు, సరస్సులు, తేమగా ఉన్న గడ్డి భూముల్లో ఈ పక్షులు జంటలు జంటలుగా కన్పిస్తుంటాయి.

ఆహారం : ప్రధానంగా పురుగులు.

గూడు (నివాసము) : వాగుల సమీపంలోని రాళ్ళ కింద గడ్డి పేర్చి గిన్నె ఆకారంలో గూడు తయారు చేసుకుంటుంది.

గుడ్లు : బూడిద రంగులో ఉండే గుడ్లను 3 నుండి 4 వరకు పెడుతుంది.

20

21

గ్రే వాగ్ టెయిల్ (ముట్టి తిప్పుడు జిట్ట)

ఈ పక్షి బూడిద, పసుపుపచ్చ రంగుల్లో ఉంటుంది. దీని తోక పొడవుగా వుండి ఎప్పుడూ ఊగుతూ ఉంటుంది.

ఆవాసము : చెట్ల ప్రదేశాలు, సరస్సులు, వాగులు మొదలైన చోట్ల కన్పిస్తుంటాయి.

ఆహారం : ప్రధానంగా పురుగులు.

గూడు (నివాసము) : రాళ్ళ కింద, వాగుల సమీపంలోని పొదల వద్ద గడ్డితో గిన్నె ఆకారంలో గూడు పెట్టుకుంటుంది.

గుడ్లు : మచ్చలతో ఉండే బూడిదరంగు గుడ్లను 4 నుంచి 6 వరకు పెడుతుంది.

22

23

రెడ్ వెంటెడ్ బుల్ బుల్ (పిగిలిపిట్ట)

మగ పక్షి ఆడ పక్షి ఒకేలా ఉంటాయి. మొత్తం మీద చూస్తే ముదురు గోధుమరంగులో ఉంటాయి. శిఖతో కూడిన తల నలుపురంగులో, బహిర్భాగం ముదురు ఎరుపు రంగులో, వృస్తభాగం తెలుపు రంగులో ఉంటాయి. ఛాతీపై వెనుకవైపున గీతలు ఉంటాయి.

ఆవాసము : ఇది సర్వసాధారణంగా కనపడే పక్షుల్లో ఒకటి. తోటలు, ఉద్యానవనాలు, తేలికపాటి పొదలతో కూడిన అడవుల్లో జంటలుగా కాని, చిన్న చిన్న గుంపులుగా కాని ఈ పక్షులు కనపడుతుంటాయి.

ఆహారం : పురుగులు, పండ్లు మొదలైనవి.

గూడు (నివాసము) : చిన్న పొదలాంచి చెట్లలో గిన్నె ఆకారంలో ఉండే గూడు పెట్టుకుంటుంది.

గుడ్లు : గూలాబీరంగుతో కూడిన తెలుపురంగులో 2 నుంచి 3 వరకు గుడ్లు పెడుతుంది.

24

25

కోయిల (మగపక్షి-నల్లకోయిల, ఆడపక్షి-పొడ కోయిల)

మగపక్షి నలుపురంగులో ఉంటుంది. పసుపు రంగుతో కూడిన ఆకుపచ్చ రంగు ముక్కు ముదురు ఎరుపు రంగు కళ్ళు ఉంటాయి. దీని తోక పొడవుగా ఉంటుంది. ఆడపక్షి ముదురు గోధుమరంగులో ఉంటుంది. దీనిపై మచ్చలు, తెలుపురంగు గీతలు ఉంటాయి.

ఆవాసము : సర్వసాధారణంగా కనపడే పక్షి ఇది. పెద్ద చెట్లు ఉన్నచోట ఒంటరిగా లేదా జంటలుగా కనపడుతుంది.

ఆహారం : పండ్లు, పురుగులు, గొంగళి పురుగులు.

గూడు (నివాసము) : పిట్రిల్-అగస్టు నెలల మధ్యకాలంలో కాకుల గూళ్ళను ఆశ్రయించి గుడ్లు పెడుతుంది.

గుడ్లు : దీని గుడ్లు పాలిపోయిన బూడిద రంగుతో కూడిన ఆకుపచ్చ రంగులో ఉంటాయి. వీటిపై మచ్చలు, గీతలు ఉంటాయి.

26

27

హిల్ మైనా (మైనా)

గోరింక పరిమాణంలో నల్లని రంగులో ఉండి, ముక్కు కాళ్ళు పసుపు పచ్చగా, రెక్కలు తెల్లని మచ్చలతో కలిగి ఉంటుంది.

ఆవాసము : అడవులలో ఎత్తైన చెట్లపై గుంపులుగా ఉంటాయి.

ఆహారం : కీటకాలు, పండ్లను తింటుంది.

గూడు (నివాసము) : మార్చి నుండి అక్టోబరు వరకు చెట్ల తొర్రలలో ఆకులు మరియు గడ్డితో గూడులు ఏర్పరుచుకొంటుంది.

గుడ్లు : రెండు లేదా మూడు గుడ్లు ముదురు నీలం రంగులో ఉండి గోధుమ రంగు మచ్చలు కలిగి ఉంటాయి.

28

29

వైట్ బెలిడ్ శ్రీపై

గోరింక పరిమాణంలో పొడవైన తోకతో మెడ మరియు ఉదర భాగము తెల్లగా, వీపు భాగము గోధుమ వర్ణములో మరియు రెక్కలు, ముఖము నల్లని రంగును కలిగి, రెక్కలపై తెల్లని మచ్చలు కలిగి ఉంటాయి.

ఆవాసము : పొదలతో కూడిన అడవులలో మరియు తోటలలో, ఇండి అవరణలలోని పెరటి తోటలలో ఉంటాయి.

ఆహారం : పళ్ళు కీటకములు, ఎలుకలును ఆహారముగా తింటాయి.

గూడు (నివాసము) : ఫిబ్రవరి నుండి మే నెలల్లో పుల్లలతో కాకి గూడె వరి గూడును కట్టుకుంటాయి.

గుడ్లు : లేత పసుపు, ఎరుపు పచ్చ మరియు తెలుపు రంగులతో కలగలుపిన రంగులో 4 లేక 5 గుడ్లు పెడతాయి.

30

31

బ్లాక్ డ్రాంగో (పసల పాలిగాడు)

ఆడ, మగ పక్షులు ఒకేలా ఉంటాయి. ఇవి నలుపు రంగులో నిగనిగలాడుతు ఉంటాయి. వీటి తోక పొడవుగా ఉండి, చీలి ఉంటుంది.

ఆవాసము : ఈ పక్షి ఒంటరిగా తిరుగుతుంది. బహిరంగ ప్రదేశాల్లో కనపడుతుంది. సాధారణంగా టెలిగ్రాఫ్ వైర్లపై కూర్చుని ఉంటుంది. ఇది పంటలను ఆశించిన పురుగులను తినటం వల్ల, వ్యవసాయానికి ప్రయోజనం చేకూరుస్తుంది.

ఆహారం : పురుగులపై ఆధారపడి బతుకుతుంది. కొన్నిసార్లు ఆశక్తమైన చిన్న పక్షులకు కూడా తింటుంది.

గూడు (నివాసము) : ఏప్రిల్-ఆగస్టు నెలల మధ్యకాలంలో చెట్ల కొమ్మలపై గూడు పెట్టుకుంటుంది.

గుడ్లు : గోధుమ-ఎరుపు రంగుల మచ్చలు కలిగిన తెలుపురంగు గుడ్లను 3 నుంచి 5 వరకు పెడుతుంది.

32

33

స్పాల్ గ్రీన్ బీ-హటర్

ఆడ, మగ పక్షులు ఒకే మాదిరిగా ఉంటాయి. ఈ పక్షులు ఆకుపచ్చ రంగులో ఉంటాయి. తల, మెడ భాగాలు ఎరుపురంగుతో కూడిన గోధుమరంగులో ఉంటాయి. తోక మధ్య భాగంలోనీ ఈకలు సాగి బాగా పొడుగ్గా ఉంటాయి.

ఆవాసము : సాధారణంగా బహిరంగ ప్రదేశాలు, గ్రామీణ ప్రాంతాలు, పట్ల పరిసరాల్లోని టెలిగ్రాఫ్ వైర్లు మొదలైన చోట్ల ఈ పక్షులు జంటలుగా కనిపిస్తుంటాయి.

ఆహారం : ప్రధానంగా పురుగులను తింటాయి.

గూడు (నివాసము) : మార్చి-మే నెలల మధ్యకాలంలో ఇసుక నేలల్లో రంధ్రాలు చేసి గూళ్ళు నిర్మించుకుంటాయి.

గుడ్లు : తెలుపు రంగులో ఉండే గుడ్లని 4 నుంచి 7 వరకు పెడుతుంది.

34

35

లెస్టర్ ఫైడ్ కింగ్ ఫిషర్

ఈ పక్షి శరీరం నలుపు, తెలుపు మచ్చలతో ఉంటుంది. దీని ముక్కు మందంగా ఖడ్గంలా ఉంటుంది. శరీరం కింది భాగాలు తెలుపురంగులో ఉంటాయి. మగపక్షిలో రెండు ఛాతీ భాగాలు పట్టీలు, ఆడపక్షిలో ఒక అసంపూర్ణ పట్టీ ఉంటాయి.

ఆవాసము : నదులు, నీటి మడుగులు మొదలైన చోట్ల చెల్లాచెదురుగా ఉన్న చిన్న చిన్న గుంపులుగా ఈ పక్షులు తరచూ కనిపిస్తుంటాయి. చెట్ల కొమ్మలపై కూర్చుని చేపలు కనపడగానే వాటిని పట్టుకొని తింటుంది. తరచుగా నీటిపై అనేక మీటర్ల ఎత్తులో స్థిరంగా ఎగురుతూ ఉండి, ఆహారం కనపడగానే అతివేగంతో నీటిలోకి దూసుకుపోతుంది.

ఆహారం : చేపలు, కప్పలు, చిరుకప్పలు, నీటిలో ఉండే పురుగులు మొదలైనవి.

గూడు (నివాసము) : బూరద మడులు, వాగుల ఒడ్డుల్లో రంధ్రం చేసి గూడు పెట్టుకుంటుంది.

గుడ్లు : తెలుపు రంగులో ఉండే గుడ్లను 5 నుంచి 6 వరకు పెడుతుంది.

36

37

వైట్ బ్రస్టెడ్ కింగ్ ఫిషర్ (బుచ్చిగాడు)

ఆడ, మగ పక్షులు ఒకే మాదిరిగా ఉంటాయి. వీటి శరీరాల పైభాగాలు నీలిరంగులో, తల, మెడ భాగాలు ముదురు గోధుమరంగుతో ఛాతీ భాగం తెలుపురంగులో, ముక్కు ఎరుపు రంగులో ఉంటాయి. ముక్కు కొనతేలి ఉంటుంది.

ఆవాసము : నగరంలో ఏడాది పొడవునా ఈ పక్షి కనపడుతుంది. నీటి మడుగుల్లోనూ, పొడి ప్రాంతాల్లోనూ కూడ వీటిని చూడవచ్చు. టెలిఫోన్ వైర్లపై కూర్చుని కూడా ఇవి కనపడుతుంటాయి.

ఆహారం : చిరుకప్పలు, చిన్నచేపలు, బల్లులు, పురుగులు.

గూడు (నివాసము) : బూరదతో నిండిన ఒడ్డు భాగంలో రంధ్రం చేసుకుని గూడు పెట్టుకుంటుంది.

గుడ్లు : తెలుపు రంగులో ఉండే గుడ్లను 4 నుంచి 7 వరకు పెడుతుంది.

38

39

గ్రే హెడెడ్ మైనా / బ్రావ్విజి స్టార్లింగ్ (పాపట గోరింక)

గోరింక పరిమాణంలో ఉండి, వీపుభాగము, ఉదరభాగము బూడిద వర్ణముతో పసుపు కలిసిన ఊదారంగు ఈకలతో మరియు కొప్పుపై నల్లని రంగు జుత్తుతో కప్పబడి తోక గోధుమ రంగుతో చివరి భాగంలో తెల్లగా ఉండును.

ఆవాసము : తోటలలోను పచ్చిక బయళ్ళలో మరియు గ్రామాలలో కనిపిస్తుంది.

ఆహారం : పండ్లు, విత్తనాలు మరియు కీటకములు.

గూడు (నివాసము) : మే నుండి జూన్ నెలల్లో చెట్టు తొరలలోను పాడుబడిన గోడల నందు చిక్కగా గడ్డితో కప్పబడి గూడును కట్టుకొంటుంది.

గుడ్లు : లేత నీలము రంగులో 3 లేక 4 గుడ్లు పెడుతుంది.

40

41

కామన్ హూపి (కొండపిట్ట, కిరీటం పిట్ట, కుకుడు గుప్ప)

ఆడ, మగ పక్షులు ఒకే మాదిరిగా ఉంటాయి. శరీరం లేత, పసుపు-గోధుమ రంగులో ఉంటుంది. పక్షి రెక్కలు మరియు తోకపై నలుపు-తెలుపు పట పైభాగాలు నీలిరంగులో, తల, మెడ భాగాలు ముదురు గోధుమరంగుతో ఛాతీ భాగం తెలుపురంగులో, ముక్కు ఎరుపు రంగులో ఉంటాయి. ముక్కు కొనతేలి ఉంటుంది.

ఆవాసము : నగరంలో ఏడాది పొడవునా ఈ పక్షి కనపడుతుంది. నీటి మడుగుల్లోనూ, పొడి ప్రాంతాల్లోనూ కూడ వీటిని చూడవచ్చు. టెలిఫోన్ వైర్లపై కూర్చుని కూడా ఇవి కనపడుతుంటాయి.

ఆహారం : ప్రధానంగా పురుగులు.

గూడు (నివాసము) : ఫిబ్రవరి-మే నెలల మధ్య సహజంగా ఉండే చెట్ల తొరలో రంధ్రం చేసుకుని గూడు పెట్టుకుంటుంది. గూడుకి గడ్డిపరకలను వరుసలుగా పేర్చుతుంది.

గుడ్లు : తెలుపు రంగులో ఉండే గుడ్లను 5 నుంచి 6 వరకు పెడుతుంది.

42

43

లెస్టర్ గోల్డెన్-బ్రాక్డ్ ఫుడ్ పెకర్ (పడ్రంగిపిట్ట)

దీని శరీరం పైభాగాలు బంగారు పసుపురంగులో, నలుపు రంగులో ఉంటాయి. తలపైన, తల వెనుక ఉండే శిఖ ముదురు ఎరుపు రంగులో ఉంటాయి. ఆడపక్షికి తలపైన ముందుభాగాంలో తెలుపురంగు గీలతో నలుపురంగులో ఉంటుంది.

ఆవాసము : బహిరంగా ఉండే చెట్ల ప్రదేశాలు, తోటలు, పార్కులు మొదలైన చోట్ల ఒంటరిగా కాని, జంటలుగా కాని ఈ పక్షులు కనపడుతుంటాయి.

ఆహారం : ప్రధానంగా పురుగులు.

గూడు (నివాసము) : మార్చి-ఆగస్టు నెలల మధ్యకాలంలో రంధ్రం చేసుకుని గూడు తయారుచేసుకుంటుంది.

గుడ్లు : తెలుపు రంగులో నిగనిగలాడే 3 గుడ్లు పెడుతుంది.

44

45

బ్లాక్ పారియా కైట్ (నల్లగడ్డ)

పెద్ద పరిమాణంలో గోధుమ వర్ణములో ఉండి తోక చివర భాగము రెండు శాఖలుగా విడిపోయి ఉంటుంది.

ఆవాసము : గ్రామాలలోను మరియు చిన్న పట్టణములోను నివాసాలుకు దగ్గరగా ఉంటాయి.

ఆహారం : వృద్ధ పక్షులు, వానపక్షులు, చెర పురుగులు, బల్లులు, చుంచులు మొదలైన వాటిని ఆహారముగా తీసుకొంటాయి.

గూడు (నివాసము) : పెద్ద చెట్లపై మరియు భవనముల పగుళ్ళలో పుల్లలు, తీగలు మరియు చెత్తతో గూడు ఏర్పాటు చేసుకొంటుంది.

గుడ్లు : లేత ఎరుపు బురద రంగు కలిసిన రంగులో గోధుమ రంగు మక్కలతో 2 లేక 4 గుడ్లను పెడుతుంది.

46

47

క్రష్టడ్ సర్పంట్ ఈగిల్

ఈ పక్షి ముదురు గోధుమ వర్ణంలో ఉంటుంది. ఉదర భాగము తెల్లని మచ్చలతో కలిగి, ముఖము కాళ్ళు పసుపు రంగుతో, చిన్న తోక కలిగియుండును. తోకపై తెల్లని అడ్డచార కలిగియుండును.

- ఆవాసము** : దట్టమైన అడవులు కొండలలో నీరు లభించూ ప్రదేశాలలో నివసిస్తాయి.
- ఆహారం** : కప్పలు, బిల్లులు, ఎలుకలు, పాములు, అహారంగా తింటుంది.
- గూడు (నివాసము)** : పెద్దచెట్లపై అకులతో అల్లబడిన గూడును కట్టుకుంటాయి.
- గుడ్డు** : చలికాలంలో ఒక గుడ్డును పెడుతుంది. గుడ్డు పసుపు గోధుమ వర్ణంలో ఎరుపు, గోధుమ వర్ణం రంగు మచ్చలు కలిగి ఉంటుంది.

48

49

రెడ్-వాటిల్డ్ లావింగ్ (ఎన్నపచిటవ, తీతుపుపిట్ట)

అడపక్షి అయినా, మగపక్షి ఒకే మాదిరిగా ఉంటాయి. శరీరంపై భాగాలు రాగి రంగుతో కూడిన ముదురు రంగులో ఉంటాయి. కింది భాగాలు తెలుపు రంగులో ఉంటాయి. ఛాతీ, తల, మెడ నల్లగా ఉంటాయి. దీని కళ్ళ ముందు ఎర్రటి మాంసభాగం వేలాడుతూ ఉంటుంది. కళ్ళ దగ్గర నుంచి తెల్లటి పట్టిలాంటిది. మెడల ఇరువైపుల నుంచి కిందికి ఉంటుంది.

- ఆవాసము** : బహిరంగ ప్రదేశములలో, బీడు భూముల్లో, గడ్డి భూముల్లో, నీటి మడుగులు, సరస్సులు, చెరువులు, కుంటల్లో పొడిగా వుండే ప్రదేశాల్లో, నీటి మడుగుల్లో, ఒడ్డు సమీపంలో జంటలుగా కనపడుతుంది.
- ఆహారం** : పురుగులు, క్రిమలు, సత్తజాతి జీవులు మొదలయినవి.
- గూడు (నివాసము)** : మార్చి-ఆగస్టు నెలల మధ్యకాలంలో నేలపైనే గూడు కట్టుకుంటుంది.
- గుడ్డు** : 3 నుంచి 4 వరకు రాతి రంగులో గుడ్డును పడుతుంది. బూడిద రంగుతో కూడిన ముదురు గోధుమరంగు మచ్చలు కూడా వీటిపై ఉంటాయి.

50

51

కామన్ మైనా (గోరింక)

ఆడ, మగ పక్షులు ఒకేలా ఉంటాయి. ఈ పక్షుల శరీరం బాగా ముదురు గోధుమ రంగులో ఉంటుంది. ముక్కుకాంతివంతమైన పసుపురంగులో, కాళ్ళు పసుపురంగులో, కళ్ళమట్టా ఉండే చర్మం పసుపు రంగులో ఉంటాయి. ఎగురుతున్నప్పుడు రెక్కలపై తెల్లటిరంగు కొట్టాల్సినట్టు కనపడుతుంది.

- ఆవాసము** : మానవ నివాసాలకు సమీపంలో జంటలుగా కాని, చిన్న చిన్న గుంపులుగా కాని ఇవి కనపడతాయి.
- ఆహారం** : ఈ పక్షులు ఏది వదితే అది తింటాయి. పురుగులు, పండ్లు, వానములు మొదలైనవి ఇష్టపడతాయి.
- గూడు (నివాసము)** : నైరుతి రుతుపవనాల కాలంలో చెట్లు, గోడ, పైకప్పు మొదలైన చోట్ల రంధ్రంలోని గూడు పెట్టుకుంటుంది.
- గుడ్డు** : నీలిరంగులో నిగనిగలాడే గుడ్డును 4 నుంచి 5 వరకు పెడుతుంది.

52

53

టూన్ ఈగిల్ (అలవ, సాలవ)

భారీగా ఉండే ఈ గడ్డ ముదురు పసుపు రంగు నుంచి, వెలవెల బోయే పసుపురంగు వరకు వివిధ వర్ణాలతో ఈ గడ్డులు కన్పిస్తుంటాయి. దీని ముక్కు వంపుగా, ధృఢంగా ఉంటుంది. కాళ్ళకు కూడా ఈకలుంటాయి.

- ఆవాసము** : ఒంటరిగా కాని, జంటలు కాని కన్పిస్తుంది. చెట్టుతో నిండి ఉన్న బహిరంగ ప్రదేశాల్లో నివశిస్తుంది. సగరంలోని రాజేంద్రనగర్, తిరుమలగిరి, మేడ్చల్ మొదలైన ప్రాంతాల్లో తరచూ కన్పిస్తుంటుంది.
- ఆహారం** : ఇతర పక్షులు సమకూర్చుకున్న ఆహారాన్ని దొంగిలిస్తుంది. కుళ్ళిన మాంసం, నిస్సహాయ పక్షులు, ఎలుకలు, చుంచులు మొదలైనవి.
- గూడు (నివాసము)** : పెద్దగా, చదునుగా గూళ్ళ పెట్టుకుని, దానికి గడ్డిన వరుసలు, వరుసలుగా పెర్చుతుంది. గ్రామం మధ్యలో పొడవాటి చెట్లపై గూడు పెట్టుకుంటుంది.
- గుడ్డు** : దీని గుడ్డు తెలుపు రంగులో ఉంటాయి. ఈ గడ్డు 2 నుంచి 3 వరకు గుడ్డు పెడుతుంది.

54

55

ఇండియన్ వైట్ బ్యాక్డ్ పల్పర్ (మట్టిపుండుగాడు, రాబందు)

ఈ గడ్డ భారీగా ఉంటుంది. ఇది నలుపుతో కూడిన గోధుమ రంగులో ఉంటుంది. గాలిలో ఎగురుతున్నప్పుడు రెక్కల కింద వైపున తెలుపు పట్టి కనబడుతుంది.

- ఆవాసము** : అతి సాధారణమైన రాబందుల్లో ఇదొకటి. కుళ్ళిపోయిన మాంస పదార్థాలు తినడం ద్వారా పర్యావరణానికి మేలు చేస్తుంది. సగర శివాద్లలో మృత కళేబరాల వద్ద తరచూ కన్పిస్తుంటుంది.
- ఆహారం** : మృత కళేబరాలు
- గూడు (నివాసము)** : గ్రామాల వద్ద ఉన్న పెద్ద చెట్లపై గుడ్డు పెడుతుంది. దీనిపై ఎరుపు, గోధుమరంగు చుక్కలు, చారలు ఉంటాయి.
- గుడ్డు** : తెలుపు రంగులో ఉండే ఒక్క గుడ్డు పెడుతుంది. దీనిపై ఎరుపు గోధుమరంగు చుక్కలు, చారలు ఉంటాయి.

56

57

స్పాటెడ్ డోవ్ (పొడబెళ్ల గుప్ప)

అడపక్షి, మగపక్షి ఒకేలా ఉంటాయి. శరీరం పైభాగాలు, గులాబీరంగుతో కూడిన ముదురు గోధుమరంగులో తెలుపు చుక్కలతో ఉంటాయి. కిందివైపు భాగాలు బూడిదరంగులో ఉంటాయి. మెడ భాగంలో తెలుపు, నలుపురంగుల గళ్ళు ఉంటాయి.

- ఆవాసము** : శివారు ప్రాంతాల్లో చెట్లతో బహిరంగప్రదేశాల్లో ఈ పక్షులు కొద్ది సంఖ్యలో కన్పిస్తుంటాయి.
- ఆహారం** : గడ్డి, ధాన్యపు గింజలు, పప్పుధాన్యాలు మొదలైనవి.
- గూడు (నివాసము)** : పొదలు, చెట్లపై వదులుగా, చదునుగా ఉండే గూళ్ళను ఏడాది పొడవునా పెట్టుకుంటుంది.
- గుడ్డు** : తెలుపురంగులో ఉండే రెండు గుడ్లు పెడుతుంది.

58

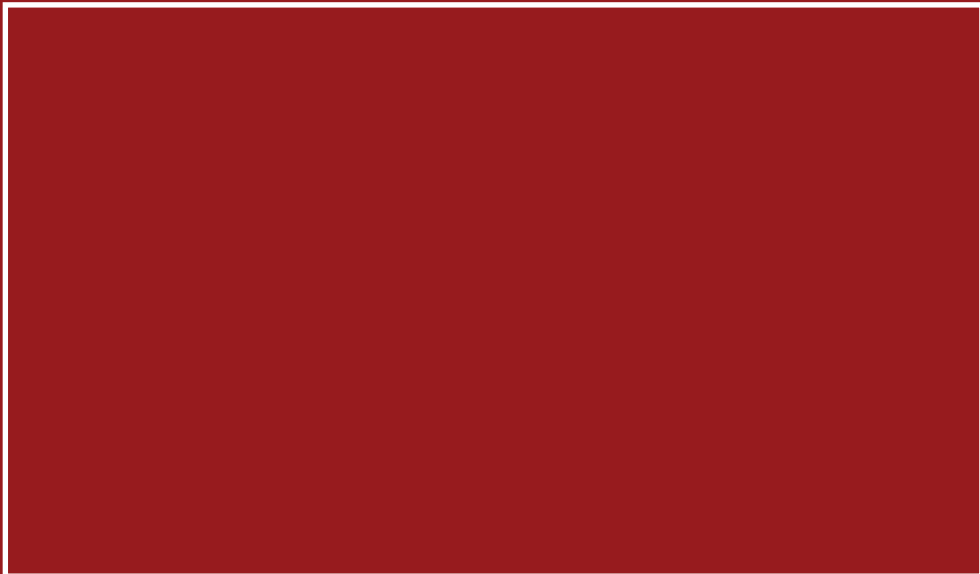
59

రూఫస్ బెల్లీడ్ బాబ్లార్ (పందిజిట్ట)

ఆడ, మగ పక్షులు ఒకే మాదిరిగా ఉంటాయి. వీటి శరీరం పైభాగాలు అలివ్ బ్రౌన్ రంగులో ఉంటాయి. కింది భాగాలు బూడిద గోధుమ రంగు కలిపిన లేత పసుపు రంగులో ఉంటాయి.

- ఆవాసము** : చెట్ల ప్రదేశాలు, గడ్డి భూముల్లో చిన్న చిన్న గుంపులుగా తిరుగుతుంటాయి.
- ఆహారం** :
- గూడు (నివాసము)** : పొదల్లో గిన్నె ఆకారంలో గూడు పెట్టుకుంటుంది.
- గుడ్డు** : గులాబీరంగుతో కూడిన తెలుపు రంగులో నిగనిగలాడే 3 నుంచి 4 గుడ్డును పెడుతుంది.

60

61

62